

Datum : 3 juni 2014

Hoort bij collegeadviesnr. 227746

Datum raadsvergadering 9 juli 2014

Portefeuillehouder Overweg

Onderwerp

Beleidswijziging Hulp bij huishouding Wmo en aanbesteding HH

Voorgesteld besluit

In te stemmen met de volgende wijzigingen van het beleid Hulp bij de huishouding Wmo ingaande 1 februari 2015:

- hulp bij het huishouden (HH) voor zover deze bestaat uit huishoudelijk werk, wassen, huishoudelijke spullen in orde maken, maaltijden bereiden, doen van boodschappen en hulp met zelfverzorging aan te merken als algemeen gebruikelijk en na een overgangperiode van 2 jaren vanaf 1 januari 2017 niet meer voor vergoeding op grond van de Wmo in aanmerking te laten komen;
- personen van 85 jaar of ouder en huishoudens met een inkomen onder het Wmo basisinkomen ook vanaf 1 januari 2017 in de vorm van een “vangnetregeling” onder nader te bepalen criteria in aanmerking te laten komen voor HH;
- in de periode 1 februari 2015 tot 1 januari 2017 te besluiten tot een overgangsregeling in de vorm van een algemene voorziening HH;
- in deze overgangsregeling een tegemoetkoming in de kosten voor HH op te nemen;
- de effecten van het nieuwe beleid voor HH in de periode 2015 en 2016 zorgvuldig te monitoren en te toetsen aan de doelen in het Beleidskader sociaal domein Leusden;
- de cliënten die op 31 december 2014 op basis van een beschikking recht hebben op HH op basis van de Wmo 2007 uiterlijk 30 juli 2014 informeren over de wijzigingen per 1 februari 2015. Met deze cliënten in de tweede helft van 2014 gesprekken voeren om het recht op HH vanaf 1 februari 2015 te onderzoeken en vast te stellen;
- ter dekking van de kosten in verband met deze gesprekken begrotingswijziging met nr. 2014-1019 vast te stellen;
- de HH voor de periode vanaf 1 februari 2015 wordt meervoudig onderhands aanbesteed (2b-procedure). De huidige aanbieders worden uitgenodigd in te schrijven.

Inleiding

Onder de huidige regelgeving is HH gericht op een “schoon huis” als resultaat. In het wetsvoorstel Wmo 2015 wordt niet langer gesproken over “een schoon huis” als te bereiken resultaat, maar over “een gestructureerd huishouden”. Doel is dat de burger kan participeren en zo veel mogelijk zelfredzaam is. De opdracht aan gemeenten is daaraan ondersteuning te bieden. De ondersteuning als bedoeld in de Wmo 2015 is meer gericht op (herstel van) zelfredzaamheid. In het wetsvoorstel Wmo 2015 wordt de volgende definitie voor zelfredzaamheid gebruikt: *“Het in staat zijn tot uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van gestructureerd huishouden”*.

Kader

Voor het ontwikkelen van het sociaal domein heeft de raad op 10 juli 2013 kaders vastgesteld (nr. 205608). Daarin benoemde uitgangspunten zijn:

- de noodzaak van een transformatie van het huidige zorg- en ondersteuningsstelsel
- maximaal gebruik van eigen kracht en persoonlijke netwerken

- vragen, problemen en behoeften van de cliënt vormen vertrekpunt voor de ondersteuning
- laagdrempelige toegang tot formele en informele ondersteuning
- ondersteuning is gericht op inwoners die zelf onvoldoende financieel draagkrachtig zijn om de ondersteuning zelf te betalen
- bekostiging van voorziening binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten.

De toelichting op het betreffende raadsvoorstel vermeldt dat de transformatie in het sociaal domein tijd nodig heeft en vraagt om een dialoog tussen alle betrokken partijen. Het vereist een omslag in cultuur, structuur en werkwijzen. De transformatie maakt investeringen in de sociale basisinfrastructuur van Leusden noodzakelijk. Deze investeringen zijn primair afhankelijk van de vraag en behoefte in de samenleving en richten zich bijvoorbeeld op:

- ondersteuning bestaande voorzieningen voor bijvoorbeeld mantelzorg en respijtzorg;
- ondersteuning vrijwilligerswerk;
- een regeling voor mensen met meervoudige problematiek, vergelijkbaar met de huidige voorziening HH3;
- ondersteunen en realiseren van nieuwe voorzieningen op basis van vraag en behoefte in de samenleving;
- ondersteunen bij de afstemming vraag en aanbod wederzijdse dienstverlening inwoners;
- informatievoorziening en toegankelijkheid voorzieningen in de markt verbeteren;
- faciliteren professionele ondersteuning bewonersinitiatieven.

De basisgedachte daarbij is dat lokale maatschappelijke partners informele netwerken versterken of organiseren, die vormen van ondersteuning bieden. De toegang tot die ondersteuning wordt in een professioneel netwerk georganiseerd. In de programmabegroting 2014-2017 is ten aanzien van voorzieningen Wmo, waaronder HH opgenomen dat bij het verstekken van die voorzieningen rekening wordt gehouden met de “bestaande zelfredzaamheid, zelf-organiserend vermogen en financiële mogelijkheden”. Naast de beleidsinhoudelijke uitgangspunten geldt vanuit financieel oogpunt het principe dat de door het Rijk gedecentraliseerde taken bekostigd worden binnen de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten. Onder meer op de Wmo-taak (HH) heeft het Rijk op een budgetkorting toegepast, die voor Leusden 27% is.

Argumenten

Veranderingen in wetgeving en beleid en de daarmee gepaard gaande kortingen op rijksbudgetten zijn reden om tot ingrijpende beleidsaanpassingen te komen. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met belangen van cliënten en aanbieders van HH. De beleidswijzigingen zijn noodzakelijk om enerzijds vorm te geven aan hiervoor genoemde uitgangspunten, waaronder “eigen kracht” en anderzijds om de uitvoering van het beleid binnen de daarvoor beschikbare budgetten effectief uit te kunnen voeren.

Nadere uitwerking

Om te komen tot het voorkeursscenario voor uitvoering van HH in de periode 2015 en 2016 zijn diverse mogelijkheden met elkaar vergeleken. Uit die vergelijking blijkt dat het niet mogelijk is HH reeds vanaf 1 januari 2015 als algemeen gebruikelijk aan te merken en volledig over te laten aan marktpartijen, zonder ondersteunend beleid binnen het sociaal domein. Op dit moment is het effectief aanbieden van HH aan een kwetsbare doelgroep, die voornamelijk bestaat uit ouderen, het best geborgd binnen een algemene voorziening. Binnen het voorkeursscenario is het mogelijk HH (voorlopig) voort te zetten en tevens de noodzakelijke bezuinigingen op zowel kosten van verstrekkingen als uitvoeringskosten te realiseren. Het voorkeursscenario bestaat er in grote lijnen uit, dat hulp bij huishouding voor zover deze bestaat uit huishoudelijk werk, wassen, huishoudelijke spullen in orde maken, maaltijden bereiden, doen van boodschappen en hulp met zelfverzorging wordt aangemerkt

als algemeen gebruikelijk en na een overgangsperiode van 2 jaren vanaf 1 januari 2017 niet meer voor vergoeding op grond van de Wmo in aanmerking komt.

In de periode van 1 februari 2015 tot 1 januari 2017 is er een overgangsregeling, die eruit bestaat dat aanvragers na vraagverheldering, onderzoek naar andere mogelijkheid (eigen kracht en netwerk) en eenvoudige indicatiestelling in aanmerking komen voor een algemene voorziening Hulp bij de huishouding tot uiterlijk 1 januari 2017. Onderdeel in deze overgangsregeling is een tegemoetkoming in de kosten voor HH die voor rekening van de cliënt zelf blijven. Rekening wordt gehouden met individuele bijzondere situaties.

2014	2015	2016	2017
Maatwerk	<i>Algemene voorziening</i>	<i>Algemene voorziening</i>	<i>Algemeen gebruikelijk</i>
HH1	Budget voor bijzondere situaties	Budget voor bijzondere situaties	Budget voor bijzondere situaties
HH2	Tegemoetkoming 65%	Tegemoetkoming 35%	
HH3	85+	85+	85+
	< basisinkomen	< basisinkomen	< basisinkomen
	Vermindering uren: overleg aanbieder-cliënt		

Vanaf 1 januari 2017 is er een zogenaamde “vangnetregeling HH” voor mensen vanaf 85 jaar en voor mensen met een inkomen lager dan het basisinkomen, dat thans geldt voor berekening van de eigen bijdrage in het kader van de Wmo.

De effecten van het nieuwe beleid voor HH in de periode 2015 en 2016 worden zorgvuldig in beeld gebracht en periodiek getoetst aan de doelen in het Beleidskader sociaal domein.

Financiën

De korting die het rijk vanaf 2015 doorvoert op de WMO Huishoudelijke verzorging bedraagt voor Leusden € 569.000. Het betreft hier een verlaging van de integratie-uitkering WMO van € 2.087.100 naar € 1.517.800. In de bijgevoegde nota wordt in een uitgewerkt “advies-scenario” een aantal beleids- inhoudelijke maatregelen voorgesteld die er toe moeten leiden dat deze verlaging geen budgettair nadelig effect zal hebben voor Leusden en financiële ruimte creëert voor investeringen in de sociale basisinfrastructuur.

Uit een eerste doorrekening van de voorgestelde beleidswijzigingen blijkt, dat de taakstelling op de langere termijn realiseerbaar is. Vanwege de overgangsregeling en “zachte landing” in 2015 en 2016 is het de verwachting dat de komende 3 jaren een besparingsverlies van circa € 355.000 optreedt. Dit incidentele besparingsverlies zal in 2017 worden terugverdiend door het structurele budgettaire voordeel dat vanaf 2016 zal ontstaan daartoe aan te wenden. Het voorstel is om de te verwachten besparingsverliezen in 2014 en 2015 op te vangen vanuit de egalisatiereserve Sociaal Domein. Wij benadrukken dat het hier gaat om een indicatieve berekening. Wij zullen de ontwikkeling van de kosten op dit terrein nauwlettend blijven monitoren en bijsturen indien dit noodzakelijk mocht zijn.

Wij stellen u voor om voor 2014 een incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 43.000 voor informatiegesprekken met de cliënten en voor de afhandeling van bezwaarschriften.

Wij stellen u voor deze kosten te dekken uit de egalisatiereserve Sociaal Domein. De financiële gevolgen van dit voorstel zijn verwerkt in de begrotingswijziging met nr. 2014-1019, die via het bijbehorend raadsvoorstel aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden en in de begroting wordt verwerkt.

Gelet op de onzekerheid die er op dit moment nog is over het daadwerkelijke budgettaire effecten van de voorgestelde maatregelen stellen wij u voor de taakstelling Huishoudelijke Hulp in de ontwerp-meerjarenraming 2015-2018 vooralsnog op een stelpost te ramen. Bij de voorjaarsnota 2015 zullen de eerste effecten van het bijgestelde rijks/lokaal beleid zichtbaar zijn en zullen wij bezien in hoeverre de taakstelling functioneel in de begroting kan worden verwerkt dan wel of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de taakstelling te kunnen realiseren.

Communicatie

De cliënten die thans HH ontvangen worden uiterlijk 30 juli 2014 per brief geïnformeerd over gevolgen de invoering van de Wmo 2015. Zodra de Wmo 2015 is gepubliceerd en de verordening Wmo 2015 is vastgesteld worden aanspraken op HH opnieuw vastgesteld en aan betrokken cliënten per beschikking kenbaar gemaakt. Op deze wijze wordt op een zorgvuldige wijze uitvoering gegeven aan het overgangsrecht, zoals dat in de Wmo 2015 naar verwachting gaat gelden.

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 26 mei 2014, nummer 227744;

gelet op de te verwachten inwerkingtreden van de Wmo 2015, de in verband met de daarmee nog vast te stellen gemeentelijke verordening Wmo, de te realiseren bezuinigen in verband korting op rijksbudgetten Wmo en de vastgestelde Beleidskaders sociaal domein Leusden wordt voorgesteld in te stemmen met de voorgestelde beleidswijzigingen Hulp bij huishouding Wmo 2015.

b e s l u i t :

In te stemmen met de volgende wijzigingen van het beleid Hulp bij de huishouding Wmo ingaande 1 februari 2015:

- hulp bij het huishouden (HH) voor zover deze bestaat uit huishoudelijk werk, wassen, huishoudelijke spullen in orde maken, maaltijden bereiden, doen van boodschappen en hulp met zelfverzorging aan te merken als algemeen gebruikelijk en na een overgangperiode van 2 jaren vanaf 1 januari 2017 niet meer voor vergoeding op grond van de Wmo in aanmerking te laten komen;
- personen van 85 jaar of ouder en huishoudens met een inkomen onder het Wmo basisinkomen ook vanaf 1 januari 2017 in de vorm van een “vangnetregeling” onder nader te bepalen criteria in aanmerking te laten komen voor HH;
- in de periode 1 februari 2015 tot 1 januari 2017 te besluiten tot een overgangsregeling in de vorm van een algemene voorziening HH;
- in deze overgangsregeling een tegemoetkoming in de kosten voor HH op te nemen;
- de effecten van het nieuwe beleid voor HH in de periode 2015 en 2016 zorgvuldig te monitoren en te toetsen aan de doelen in het Beleidskader sociaal domein Leusden;
- de cliënten die op 31 december 2014 op basis van een beschikking recht hebben op HH op basis van de Wmo 2007 uiterlijk 30 juli 2014 informeren over de wijzigingen per 1 februari 2015. Met deze cliënten in de tweede helft van 2014 gesprekken voeren om het recht op HH vanaf 1 februari 2015 te onderzoeken en vast te stellen;
- ter dekking van de kosten in verband met deze gesprekken begrotingswijziging met nr. 2014-1019 vast te stellen;
- de HH voor de periode vanaf 1 februari 2015 wordt meervoudig onderhands aanbesteed (2b-procedure). De huidige aanbieders worden uitgenodigd in te schrijven.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Leusden in zijn openbare vergadering van 9 juli 2014

de raad van de gemeente Leusden,

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman
griffier

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter van de Raad